

“Kalkınma İçin Yapısal Reformlar”

**TÜRKONFED
YÖNETİM KURULU BAŞKANI
ORHAN TURAN**

**Kapadokya
1 Aralık 2018**

Değerli Misafirler, Değerli Konuklar,

“Kalkınma için Yapısal Reformlar” adlı toplantımızda, federasyonumuz KapadokyaSifed ev sahipliğiyle bir aradayız. Hepiniz hoşgeldiniz.

TÜRKONFED Yönetim Kurulu adına, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Sizlerle, Dünya ve Türkiye’deki gelişmelerle ilgili düşüncelerimizi paylaşmadan önce, izninizle, çok kısa TÜRKONFED’in tarihinden, bazı satır başlarını paylaşmak istiyorum.

90’lı yıllarda SIAD’ların başlattığı hareket, Türkiye’nin her bölgesinden iş insanlarının katılımıyla **2004 yılında TÜRKONFED’in** kurulmasını sağladı. 2018 yılına kadar konfederasyonumuz, **26 kalkınma ajansının** olduğu tüm bölgelerde örgütlenmesini oluşturdu. Kurulştan sonra Genişleme vizyonu da böylece tamamlandı. Bugün, **29 federasyon 244 dernek ve 40 bini aşkın iş insanını** aynı çatı altında bir araya getiren **TÜRKONFED**, ülkemizin **bağımsız ve gönüllülük** esasıyla kurulmuş, **en kapsayıcı iş dünyası ve sivil toplum kuruluşudur**. Aynı zamanda **41 kadın derneğiyle de en kapsayıcı kadın gücünü** temsil etmektedir.

Sizlerin de bildiği gibi **13 Mayıs’ta** gerçekleştirdiğimiz **Genel Kurulumuz** ile derinleşme dönemi vizyonumuzu başlattık. **5 K** adını verdiğimiz vizyonumuzun odaklarını ise **“Kurumsallaşma, Küresel Rekabetçilik, Kapsayıcılık, KOBİ ve Kadın”** konularıyla çerçeveledik. Yönetim Kurulumuzda kadın temsiliyetini **yüzde 100 artırıp, 12 çalışma komisyonumuzda eşbaşkanlık sistemine** geçerek, **“küçük ama anlamlı bir ilk adım”** attık.

Değerli Misafirler;

KOBİ’ler bildiğiniz gibi **ekonomimizin lokomotifidir. Çoğunluğu aile şirketleri olan KOBİ’ler, kırılğan yapıları nedeniyle krizlerden derin etkileniyor.** Finansmana erişimde sıkıntı yaşayan; yüksek teknoloji kullanımı, yüksek katma değerli üretim ve ihracat gücü sınırlı olan KOBİ’ler için **nakit akışı devamlılığı**, hayati bir öneme sahiptir. Ödeme ve tahsilat sorunlarından, banka teminatlarındaki yüksek faize, konkordatodan, KDV sorununa kadar bu işletmelerimiz bir dizi sorun yaşıyor.

Son günlerde artan konkordato ilanları, reel sektörde güven odaklı gelişen ekonomik hayatı da derinden etkilemektedir. Bunun sadece **ekonomik değil toplumsal sonuçlar da doğuracağı** ortadadır. Hem alacaklıyı, hem de borçluyu koruyan bir mekanizmanın da kurulmasının şart olduğunu ifade etmiştik. Konuyla ilgili **Ticaret Bakanlığımızın** bir çalışma yaptığını biliyoruz.

Reel sektör ve ekonomiyle ilgili karar süreçlerinde, Türkiye'nin **en geniş tabanlı KOBİ yapılanmasına** sahip iş dünyası örgütü olarak, TÜRKONFED'in de, o masada olması gerektiğini düşünüyoruz. Bu konuda, bir çerçeve ilkeyi yeniden hatırlatmak istiyorum. Ekonomik alanda **Önce Küçüğü Düşün** ilkesiyle hareket etmeli ve odağımıza KOBİ'leri almalıyız. **Bu noktada;**

- Alacak sigortasının uygulamaya geçirilmesi ve kamunun liderliğinde bir merkezin kurulması;
- Tahsilat sürelerinin AB ülkelerinde olduğu gibi 30 günde ödenmesinin sağlanması,
- Geç ödeyenlerin uyarılmasını, gerekirse cezalandırılmasını sağlayacak mekanizmaların oluşturulması,
- Kanun kapsamına sadece özel sektörün değil, belediye ve kamu kurumlarının da dahil edilmesi;
- Kanunun uygulanmasını sağlayacak, hukuki anlayışın geliştirilmesi ve kurumsal altyapının kurulması,
- Yeniden yapılandırma başta olmak üzere, ekonomide KOBİ'lerin önceliklendirilmesi gerekiyor.

Programın, tüm bu uygulamaları da kapsayarak, **KOBİ'lerin** finansal yapılarını güçlendireceğini ve piyasada güven ortamını artırarak, risk primi ile finansal dalgalanmaların boyutunu azaltacağını düşünüyoruz.

Değerli Dostlar;

Dış politika ve siyasette yaşananların etkisini son yıllarda ekonomide yoğun bir şekilde hissettik. **Yüksek, faiz, döviz kuru, enflasyon, cari açık, işsizlik** gibi kronik sorunları çözmek için, zamanında adım atmak, **hızlı ve doğru reaksiyon vermek**, inanın çok önemli bir avantaj sağlıyor. **Merkez Bankası'nın** yüksek faiz artışından sonra TL'deki toparlanma, **ABD** ile ilişkilerin düzeleceğine ilişkin beklentilerin kuvvetlenmesi ekonomimizde bir rahatlama yarattı. Ancak, tüm yıla baktığımızda **kırılgan ekonomiler olarak değerlendirilen ülkeler arasında TL'de yüzde 40'ın üzerinde bir değer kaybı** da sürüyor.

Enflasyon-faiz-kur sarmalından geçici pansumanlarla değil, ancak kalıcı reformlarla çıkmak mümkün. Yeni Ekonomi Programı'nın gerçekçi hedeflerinin başarısı, nasıl uygulanacağını ve hangi aksiyonların alınacağını ortaya konmasıyla güçlenecektir. **Enflasyonla mücadele uzun süren kararlı politikalar gerektirir.** 2001 krizi sonrası **yüzde 70'lere gelen enflasyonu ekonomik ve demokratik reformlarla, AB üyeliği çıpasının direnciyle tek hanelere düşürdük.**

Elbette dünyadaki gelişmelerden kendimizi soyutlamak pek mümkün görünmüyor. Küreselleşen bir dünyada, kontrolünüz dışındaki gelişmeler ekonomiye yansıyor. Artık sıcak para dönemi sona erdi. Ülkelere yatırım çekmek için, ekonomik göstergeler, tek başına yetmiyor. **Ekonomi ile demokrasi arasında dolaylı değil, doğrudan bir ilişkinin olduğunu unutmamalıyız.** Uluslararası yatırımcılar aynı zamanda; **Yüksek demokrasi standartları, hukukun üstünlüğü, fikir ve ifade özgürlüğü** gibi evrensel değerlere de bakıyor. Bu nedenle, **“Gelişmiş bir ekonomi için gelişmiş bir demokrasi şart”** diyoruz.

Değerli Dostlar;

Kurumların denge ve denetim mekanizmasının, sağlıklı işlemlerini güvence altına alan, bireysel ve kolektif özgürlükleri, evrensel ölçülerde genişleten, bir demokratik yönetim sistemi, toplumu ve ekonomiyi arzu edilen derinliğe kavuşturacaktır.

Bireylerin refah göstergesi olan kişi başına gelir sadece **ekonomik değil, sosyal, siyasal, beşerî ve doğal sermayenin** de gelişmesiyle ilgilidir. **1996 yılında başlayan demokratikleşme reformları, 2001 yılından itibaren,** dünya konjonktürünün de yardımıyla, ekonomik alanda ciddi atılımlar yapmamıza imkân verdi.

Bu atılımın izlerini **“The Economist Demokrasi Endeksi”**nde görmek mümkün. **1996 yılında 3,30 olan demokrasi endeksimiz, 2009 yılına geldiğimizde 5,76’ya yükselmişti.** Kişi başı milli gelirimizde **3 bin dolardan, 10 bin 800 dolarlara** yükselerek, **“Orta Gelir Tuzağı”**nın ilk eşiğini aşma noktasına gelmiştik.

“Özgür ve Adil Seçimler, Bireysel Özgürlükler, İşlevsel Devlet, Siyasi Katılım ve Siyasi Kültür” başlıklarını taşıyan **Demokrasi ve Gelir Endeksi’nde 2017 yılı itibariyle dünyada 100. sırada** yer alıyoruz.

2017 yılı sonunda **4.80’e gerileyen endeks değerimizin, 8.00 puan üstü olan “Tam Eksiksiz Demokrasi”** seviyesine gelmesi için ülkemizin 3 önemli tuzaktan; **Orta Gelir, Orta Demokrasi ve Orta Eğitim** tuzaklarından kurtulması için **topyekûn seferberlik başlatmalıyız.**

Bunun için de;

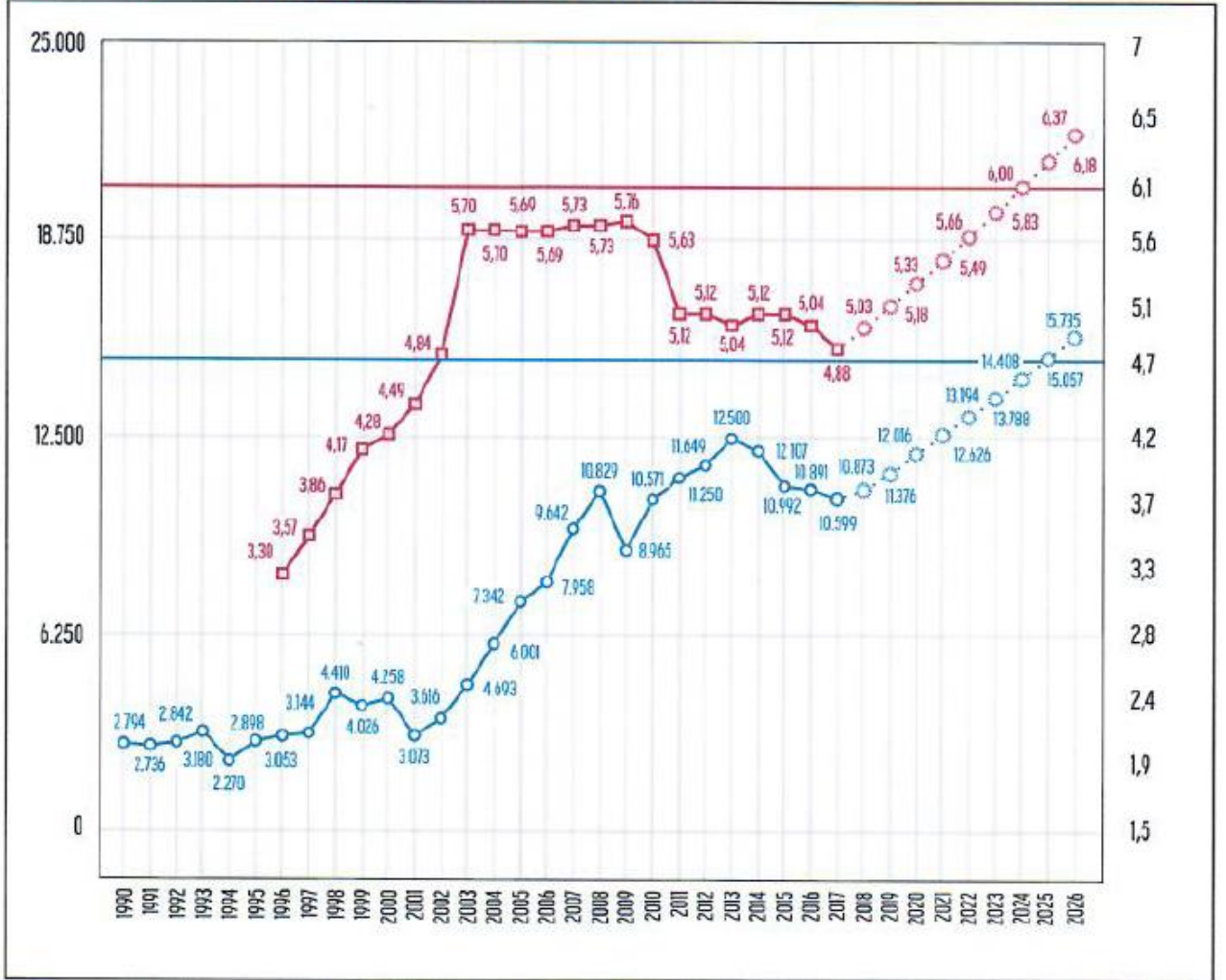
- Yargının ve kurumların bağımsızlığı,
- hukukun üstünlüğü,
- siyasi kültürün kapsayıcılığı,
- kurumsal yönetim kalitesi,
- eğitimin niceliksel ve niteliksel kalitesi,
- işgücünün verimliliği,
- kadın ve gençler için fırsat eşitliği,
- toplumun tüm kesimleri için gelir adaleti,
- ülkemiz ekosisteminin gelecek nesilleri gözetecek şekilde bütünlüğünün korunması,
- teknolojik gelişimin ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda önceliklendirilmesi

gibi konuları odağımıza alarak, milli gelir artışını sağlayıp bu tuzaklardan kurtulabiliriz.

Bu vesile ile toplantımıza ev sahipliğini yapan **KAPADOKYASİFED**'e ve değerli **Başkanı Habibe Beşer ile Yönetim Kurulu**'na, siz değerli misafirlere şükranlarımı sunuyorum.

Beni dinlediğiniz için hepinize teşekkür ediyorum.

The Economist Democracy Index ve Kişi Başına Gelir (GSYH Cari ABD Doları) The Economist Democracy Index and Per Capita Income (GDP Current US \$)

○ Kişi başına gelir (2018-2026) sol ölçek
Per capita income (2018-2026) left scale

□ The Economist demokrasi endeksi sağ ölçek
The Economist democracy index right scale

⊙ Kişi başına gelir tahmini (2018-2026) sol ölçek
Per capita income estimate (2018-2026) left scale

⊙ The Economist demokrasi endeksi tahmini (2018-2026) sağ ölçek
The Economist democracy index estimate (2018-2026) right scale

— Orta gelir tuzağı eşiği sol ölçek
Middle income threshold left scale

— Kopenhag kriterleri eşiği sağ ölçek
Copenhagen criteria threshold right scale